

Fašisti za odstranitev kralja. - Kantonci nočejo miru.

FAŠISTI BI SE RADI IZNEBILI KRALJA EMANUELA IN GA HOČEJO PAHNITI S PRESTOLA. — ITALIJANSKA ARMADA JE ZVESTA SVOJEMU KRALJU. — KRALJ JE PROTI DIKTATURI.

Pariz, Francija. — Iz zanesljivih virov se doznava, da kujejo fašisti zaroto proti kralju Victorju Emanuelu in bi ga radi pahnili s prestola. Kralj, tako pravi poročilo, ne odobruje drakoničnih naredb diktatorja Mussolinija in je proti diktaturi. Kralj se zgraža nad tem, ker je Mussolini zopet vzpostavil v deželi smrtno kaznen in ker meče v ječe voditelje nasprotnih strank, pa tudi ker zatira časopisje, ki ni fašistom naklonjeno.

Kralj je miren in dobrovoljen človek — a tudi moder, pogumen in liberalen. Prisilili so ga v ozadje — kjer ima dovolj časa, da študira fašistovsko politiko, ki mu ne ugaja. Regularna italijanska armada, kolikor je znano poznanevalcem odnotnih razmer, je zvesta svojemu kralju in šteje 80,000 mož. A fašistovska milica, ki je brezdomno zvesta svojemu vrhovnemu poglavarju diktatorju Mussoliniju, šteje 300,000 članov, ki so dobro organizirani in opremljeni z vsem potrebnim.

Prekucija bi se bila imela izvršiti že meseca decembra. Takrat se je govorilo, da bo Mussolini odšel iz Rima v severni del Italije na mednarodno diplomatsko konferenco. Zarotnik so baje tisti, ki so krivi umora socialističnega poslanca Matteotia.

STRAHOVITA EKSPLOZIJA; 4 DELAVCI TEŽKO RANJENI.

Chicago, Ill. — V četrtek popoldan je pri Acme Oxygen kompaniji na 1100 West 39. cesti razneslo kotel. Detonacija je bilo slišati štiri milje daleč; stitje delavci so zadobili težke poškodbe. Eksplozija je bila tako silovita, da je velškanski pokrov kotla vrglo dva bloka daleč. Ko je nastala razstrelba, je bilo v tovarni nad petdeset delavcev. Nastala je panika, zlasti dekleta so bila vsa zmedena in niso vedela kaj početi. V poleg stoječi tovarni, kjer dela okrog 100 ljudi, je bila tudi velika zmeda, kajti niti eno steklo v oknih ni ostalo celo. Vse je hitelo k izhodom in mnogih jih je zadobilo lahke poškodbe v gnječji. Preko ulice od Acme kompanije se nahaja poslopje Harbison-Walker Brick kompanije, katere streha je bila razdejana po eksploziji in šipe v oknih so popokale. Kotel, ki je eksplodiral, je obsegal 10,000 kubičnih čevljev. Kako je nesreča nastala ni znano; škoda je ogromna.

\$9000 V UMazanem PERILU.

Hot Springs, Ark. — V nekem tukajšnjem hotelu je umrl M. L. Rothschild iz Chicago, ki je začasnó tam stanoval. Perilo umrlega so poslali v pralnico, kjer so pa našli bankovce v bonde, last pokojnega, v znesku \$9000. Vse to je bilo med kupom perila.

RAZMERE NA KITAJSKEM

Ameriški begunci iz notranjosti prispeli v Šanghaj. — Transport amer. mornariških čet na potu proti Kitajski. — Pogajanja Angležev s Kantonci so prekinjena.

Šanghaj, Kitajsko. — V sredo je prispel semkaj prvi parnik, ki je imel na krovu ameriške begunce, ki so morali bežati iz notranjosti Kitajske, pred sirovimi napadi domačinov. Begunci so večinoma le ženske in otroci, ki so se nahajali v Hunana provinci. Semkaj jih je pripeljal angleški parnik Lungwo, ki pa je le malo opremljen z udobnostmi, tako da so potniki, zlasti žene z malimi otroci, veliko trpeli. Vožnja je trajala deset dni, ker Hunan provinca je oddaljena od Šanghaja 1000 milj.

San Diego, Cal. — V četrtek je odplul prvi transportni parnik z ameriški mornariškimi četami proti Kitajski, temu bodo kmalu sledili še drugi.

Šanghaj, Kitajsko. — Kakor je že bilo poročano, se je dosegel sporazum glede angleških koncesij v Hankow, pogajal se je z angleškim zastopnikom zunanjih minister kantonške vlade Eugene Cen. Dokumenti so bili predloženi tudi kantonški vladi v podpis. Ker pa isto kontrolirajo radikali, vlada pogojev ni sprejela. To raj je zopet nastala kriza in odnošaji Anglije proti Kantoncem, ki so se zadnje dneve izboljšali, so se zopet poostriili. Takoj ko se je raznesla o temu vest, so domačini začeli s protiangleškimi demonstracijami. Asiatic Petroleum kompanija je prenehala z obratovanjem. Angleški poštni komisar je bil tudi primoran bežati iz Hankowa.

Anglija bo imela v kratkem 20,000 mož močno armado na Kitajskem. Opremljena bo z vsem potrebnim za vojno. Če te bodo poveljniki porazdelili po mestih, kjer so angleške oblasti, nad katerimi bodo čuvale. Ker so razmere v Šanghaju take, da so ogroženi interesi več drugih držav, ne samo Anglije, je gotovo, da tudi druge države ne bodo mirovale, ampak sledile vzgledu Anglije.

VELIKI PLEN SUHAŠKIH AGENTOV.

Chicago, Ill. — Policija in suhaški agente so imeli veliko srečo v sredo večer. Na Baltimore & Ohio tovornem dvorišču, kjer nakladajo blago, so izvozili prepovedano pijačo. Začeli so preiskovati in našli žganja v vrednosti \$50,000. Ta prostor se nahaja na 90. cesti in Burley ave. Pozneje so vdrli policisti tudi v poslopje na 1128 West Van Buren cesti in aretirali sedem oseb, ki so bile zaposlene okrog kotličkov. Tukaj so našli 260 galon 'munšajna' in 140 kadi namočene.

LYDIA, KI JE ZAGLEDALA LUČ SVETA NA VIŠOKEM MORJU.

Na sliki vidimo strežnico, držečo v naročju Lydijo Belach, ki je bila rojena sredi Atlantika, na parniku President Wilson. Slika je bila vzeta v New Yorku, ko je parnik priplul v ondotno pristanišče.

UPORNISKI GEN. ZAPATA VREDNOST FORD MOTOR KOMPANIJE.

UPORNISKI GEN. ZAPATA VREDNOST FORD MOTOR KOMPANIJE.

Uporniški general v Nikaragui je padel v roke Diazovim četam. — Nemški častnik v službi Sacasaja, voditelja liberalcev.

Washington, D. C. — Se vedno je v teku obravnava proti Fordovi kompaniji, katero toži Stric Sam za \$31,000,000, katero vsoto bi morala kompanija plačati kot davek. Pri tej priliki je tudi prišlo na dan, da je leta 1924 "Wall street" ponudil lastnikoma Ford Motor kompanije, Henry in Edsel Fordu, en bilijon dolarjev za podjetje, katero ponudbo sta pa odklonila. Tudi drugo in tretjo slično ponudbo sta odklonila.

Leta 1913 je bilo Fordovo podjetje vredno 250 milijonov dolarjev. Leta 1919, je že večina malih delničarjev prodala svoje delnice Fordu. Takrat je bilo kompaniji ponudeno za podjetje 750 milijonov. Na to ponudbo Ford ni imel drugega odgovora, kakor, da se je ponudnikom v obraz smejal.

Eksperti pravijo, da je to podjetje obudovanja vredno, ker se je razvilo v tako kratkem času do take višine, kakor še nobeno drugo na svetu. Fordova kompanija je tudi ena največjih te vrste na svetu.

Pravijo, da je general Zapata, ki je bil preje konservativec, zato to stranko zapustil, ker ljubi revolucije. Tudi njegov stari oče je ljubil puščavščine. Nekoč je zajel ladjo, na kateri se je vozil poslanik za Zed. države v Centralni Ameriki. Pozneje je poslanika izpusil.

Dr. Juan Sacasa, ki ni izvežban v vojaški stroki, ima dobrega svetovalca v osebi Nemca, polkovnika Meeser-ja. Meeser je bil za časa svetovne vojne nemški štabni častnik. Uvidel pa je, da je stanje upornikov ubupno, zato namerava Sacasaja zapustiti in oditi v Meksiko.

Poročilo tudi pravi, da je večje število ameriških vojakov v Rama oblelo za malerijo.

— Moskva, Rusija. — Policija je izsledila roparsko družalo, obstoječo iz petih moških in treh žensk. Pri zasliševanju so izpovedali, da so umorili vsega skupaj 17 oseb. Prežali so na kmete, ko so se vračali iz Moskve proti domu, napadli jih in zadavali ter oropali. Tudi slekli so svoje žrtve in prodali njihovo obleko.

KRIŽEM SVETA.

— Moskva, Rusija. — Vsi dijaki v sovjetski Rusiji v starosti od 12 do 16 let se bodo vadili v orožju in vsem potrebnim za klanje. Dijaki na univerzah so začeli z vojaškim vežbanjem 5. febr.

— Chicago, Ill. — Maršal A. Seyferlich je zadobil poškodbe na nogi pri požaru 27. sept. ko je gorelo poslopje Wrisley Soap kompanije, kjer je bilo pol milijona dolarjev škode. Rana se mu je prisadila, moral se je podvreči operaciji.

— Zamboanga, P. I. — Konstablarji so napadli moroško trdnjavo na Jolo otoku, pri čemer je padlo veliko število bojnikov na obeh straneh. Na strani Moročanov so se bojevale tudi ženske, našli so med mrtvimi tudi šest ženskih trupel.

— London, Anglija. — V Strassburgu delajo motorni čoln, ki bo opremljen s šestimi stroji vsak po 500 konjskih sil in bo preplul Atlantik v 35 urah. Vozil bo po 87 mil na uro.

— Chicago, Ill. — Aton Čermak, predsednik okrajnega sveta predlaga, da bi se zgradilo dvoje poslopij po 50 nadstropij, ker sedanje okrajno poslopje ne odgovarja razmeram.

— Little Rock, Ark. — Veliko pomanjkanje trpe begunci, ki jih je naraščujoča voda pregnala iz njihovih domov, ki leže v spodnjem delu "White River." Prosili so guvernerja Martineau pomoči. 200 oseb je brez strehe.

— Youngstown, O. — The Youngstown Sheet & Tube kompanija, tretja največja tovarstvena organizacija v Zed. drž. je v teku dveh letih potrošila 25 milijonov dolarjev za nove stroje.

ČRNCI PRODANI V SUŽNJOST.

New Orleans, La. — Web Bellu in Joffi Alford, se zagovarjata pred sodiščem, ker sta meseca avgusta lanskega leta odpeljala črnca Crawford Allena, starega pedeset let; njegovo ženo in tri otroke, ter vse skupaj prodala nekemu farmerju za kar sta dobila za vsakega po \$20.00. Farmer, F. Hurst, ki jih je kupil, je postal z njimi kakor s sužnji. Vseh pet je moralo trdo delati zastonj, hrane jim je dajal le toliko, da so ostali pri življenju. Ker je farma Hursta na samoti, si revčji niso mogli pomagati.

Corpus Christi, Tex. — Oblastim je tudi prišlo na uho, da se dela v Willacy okraju, kjer pridelujejo bombaž s sužnji. Tam so zaposleni Amerikanci, črnki in Mehikanci, katere stražijo obojeno stražniki kakor nekoč sužnje. Oblasti so uvedle obširno preiskavo.

POTRES NA KITAJSKEM.

Šanghaj, Kitajsko. — Od tukaj prihaja poročilo, da so v mestu občutili v četrtek zjutraj močne potresne sunke, ki pa niso povzročili nobene škode.

— Brooklyn, N. Y. — Thomas Moran, star 20 let, ki je priznal, da je usmrtil dva policista, bo plačal zločin s smrtjo na električnem stolu.

POZOR! DOBILI SMO NOVO ZALOGO DRUŽINSKE PRATIKE. — Vsi oni, ki so povpraševali po njej in oni, ki jo še žele dobiti, naj se obrnejo do nas in poslali jo bomo takoj! "AMER. SLOVENEK" 1849 W. 22nd St., Chicago

Iz neodrešene domovine.

SISTEMATIČNO PREGANJANJE SLOVENSKEGA TISKA V ITALIJI. — VSE SLOVANSKO ČASOPISJE JE POD STROGO CENZURO. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Naši v Italiji.

Po zadnjem atentatu na Mussolinija je fašistovska vlada kratkoma zatrla vse opozicijsko časopisje. Tudi Nemcem na Tirolskem je vzela vse liste; iz zunanjepolitičnih razlogov pa je pustila slovanski tisk na miru, ustavljeno je bilo le-komunistično "Delo". In zopet zunanja politika je Mussolinija pripravila do tega, da je po podpisu arbitražne pogodbe z Nemčijo vrnil Nemcem dva tednika "Volksbote" in "Dolomiten".

Da torej živi še slovanski tisk na Primorskem, je treba pripisovati le Mussolinijevi taktiki v zunanji politiki. Poudariti moramo, da je vse slovansko časopisje pod najstrožjo cenzuro, tako da se mora omejiti na čisto golo poročanje o domačih in tujih razmerah po fašistovskem tisku, ako izvzamemo dopise z dežele, ki govorijo o boleznih, smrti in drugih nesrečah. Poleg tega pa se dostavljaju slovanskega časopisja delajo v zadnjem času take ovire, da bodo morali Slovenci in Hrvati sami ustaviti izdajanje listov. Naročniki listov sploh ne dobivajo in naravno je, da radi tega ne marajo plačati naročnine.

Par primerov o samovoljnosti tiskovne cenzure. Poročali smo že, da je bil "Pučki Prijatelj" zaplajen radi "celotne vsebine." Cenzerja so zbudili dopisi tako nedolžne vsebine kakor n. pr. ta-le iz Baršana: V občini niso vse stvari v redu. Kavaliere Malabotich (prejšnji občinski komisar) je bil tožen od občine za nekoliko tisoč lir. Sodišče ga je oprostilo, ali ljudstvo vpije proti njemu, da je občino oškodoval za lep denar. Novi podestat je bil njegov velik prijatelj. Pravijo, da ga je hotel postaviti za tajnika, toda občinarji so se šli pritožiti v Pulj. Pravijo, da bo moral tudi naš podestat pobirati šila in kopita in oditi, odkoder je prišel; gosp. kavaliere si bo moral najti drugo delo, ako bo hotel živeti.

Vojaška vzgoja italijanske mladine.

Rim, 15. januarja. — V smislu reorganizacije vojaške in policijske službe v Italiji je naloga fašistične milice, da pripravlja mladino za bodočo vojaško dobo. Letos dobi kakih 100,000 mladeničev prvo vojaško izobrazbo v 2658 tečajih. Ti pripravljalni tečajji so v glavnem prva stopnja vojaške priprave naroda. Uradni list objavlja odlok, po katerem imajo v prvi vrsti skrbeti fašistične mladinske organizacije za moralno in telesno vzgojo mladine. Vse druge slične organizacije so prepovedane, izvzemši katoliške skavte.

Strašen zločin na Planini pri Vipavi.

V noči med petkom in soboto 8. jan. se je izvršil na Planini pri Vipavi zločin, ki je z

grozo navdal vso Vipavsko dolino. Pri Gustinih so našli v soboto zjutraj posestnika Jožefa Cigoja zaklanega ob postelji. Zločin je razkrila neka ženska, ki je prišla pospraviti Cigoju, ki je že delj časa vdovec in živi sam. Ženska je kakor nora od grozote tekala po vaseh okrog, dokler je niso opazili karabinjerji, ki so bili v bližini na patrulji. Karabinjerji so žensko pomirili in se nato podali v Cigojevo hišo, ki je nekoliko na samem. Cigoja so našli v spalnici z razklano glavo in s strašno rano na vratu. Nedaleč od postelje je ležala drvarška sekira, s katero so zločinci zaklali žrtve med spanjem. O zločincih ni ne duha ne sluha. Karabinjerji so aretirali Cigojevega sina Francesta, ki je živel v zadnjem času v sporu z očetom. Sin, ki mu je komaj 18 let, je namreč znan kot zapravljivec, ki mu ni dosti do dela; oče pa je bil skrben gospodar in ni mogel trpeti sinove lenobe. V zadnjem času je sin živel pri sorodnikih, oče pa je prenočeval sam v hiši. Pri vsem tem pa ni verjetno, da bi se bil sin tako spozabil, da bi segel lastnemu očetu po življenju. Bolj verjetno je, da gre za rop tolovarjev, ki so iskali denarja. Cigoj je bil namreč premožen kmet in je imel navado kazati svoje listnico, polno denarja in se samozavestno pohajati. V pondeljek je prišla na lice mesta sodnijska komisija, ki je ostala na Planini do pozne ure. Aretiranih je bilo nekaj oseb, ki so na sumu.

Umorjen na cesti.

Na cesti med Srednjem in Kambreškim so kmetje, ki so šli na delo, našli človeka, okoli 40 let starega v mlaki krvi. Po telesu je imel številne smrtonosne rane, ki so bile zadane z nožem. Karabinjerjem ni bilo mogoče identificirati mrliča.

V mesecu katoliškega tiska moramo vsi na delo za katoliški list Amer. Slovenec!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$ 183.00

100 lir	\$ 5.20
200 lir	\$ 10.10
500 lir	\$ 24.25
1000 lir	\$ 47.50

Pri večjih svotah poseben postop. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajno so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Plašna in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČESARSK

435 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelje, ponedeljka in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: **EDINOST PUBLISHING CO.**
Naslov uredništva in uprave: **1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.**
Telefon: Canal 0098.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by: **EDINOST PUBLISHING CO.**
Address of publication office: **1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.**
Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR: —Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kodaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Agitirajte za Amer. Slovence!

Tekom tega meseca je dolžnost vsakega katoličana, da posveti nekaj svojega časa tudi za razširjenje katoliškega časopisa.

Vsi katol. narodi bodo pridno na delu te dni. Po škofijah so določili za angleške katoliške liste posebna okrožja in posebne voditelje, ki bodo vsak v svojem okrožju vodili kampaње za katoliško časopisje. Delovali bodo vsi od duhovnika do zadnjega naučenega farana v župniji. Vsi so prepričani o veliki važnosti katol. tiska. Vsi vedo, kako silno upliva pisana beseda na javnost in koliko slabega je že povzročil veri sovražni tisk. Vsi vedo, da trup, ki ga masam vzbričuje protikatoliško časopisje se ne da uspešno odstraniti z nobenim drugim sredstvom, kakor edino z dobrim in močnim katoliškim tiskom.

Vsaka stvar v letu ima svoj posebno določen čas in tako ima tudi katoliško časopisje svoj čas. Tekom meseca februarja je dolžnost vsakega katoličana, da deluje za razširjenje katoliškega časopisa. Katoličani drugih narodnosti bodo delali v tem oziru na vsa moč. Kaj pa mi ameriški Slovenci bomo storili v tem oziru svojo dolžnost do svojega slovenskega katoliškega časopisa Am. Slovenca? Ali bomo le stali in gledali ob strani? Bomo li imeli ameriški Slovenci v tem oziru zaznamovati kak uspeh? Ta odgovor pride od Vas dragi prijatelji (ce) in somišljeniki (ce) Am. Slovenca. Vaše delo bo v tem oziru dalo odgovor, koliko bo katoliški list Am. Slovenec v tem času napredoval.

Amerikanski Slovenec je, če smemo soditi po splošnem mnenju velikega kroga njegovih prijateljev in somišljenikov najboljše slovenski list v Ameriki. Vodstvo lista se trudi na vsa moč, da je list vedno boljše urejevan in da prinaša vedno več raznovrstnega zanimivega in podučnega berila. Sodeč po dosedanjih odzivih od strani naročnikov je list tudi čedalje bolj priljubljen in krog njegovih naročnikov se veča od dne do dne.

Amerikanski Slovenec ni last kakega posameznika, temveč je last celokupnega slovenskega katoliškega naroda v Ameriki. Zato je tudi dolžnost vseh katoliških Slovencev, da zanj agitirajo in mu vedno bolj in bolj širijo njegov krog. Kolikor večji krog bo imel list Am. Slov. toliko večji upliv bo katoliških Slovencev v Ameriki. Kolikor več, bo tega katoliškega lista v neki naselbini, toliko večji bo katoliški upliv in dotični naselbini. Amerikanski Slovenec je zato tukaj in zato se izdaja, da pomaga slovenskim župnijam po Ameriki, da pomagata katoliškim društvom in organizacijam po naselbinah. Vsem naselbinam je v tem oziru enako na razpolago, samo posluhujejo se ga naj. Amer. Slovenec je glasnik naših slovenskih župnij in društev. Ko vemo enkrat to, potem pa tudi vemo, da je vseh katoliških Slovencev enaka dolžnost, da zanj agitirajo in delajo za razširjenje njegovega kroga.

Veliko je še naših ljudi, ki se izgovarjajo, da jim ni treba časopisa. V tem oziru se vsi taki prav pošteno motijo. Človek brez dobre časopisa, je kakor vojak brez orožja. Vsak pobalnik ga vzame v kozji rog. Vsak ugovor in vsaka laž ga premoči, vsak brezverski agitator ga preplaha. Vse to se je že primerilo in se dnevno dogaja našim rojakom po Ameriki in to samo zato, ker niso imeli dobrega časopisa. Zato je pa imperativna dolžnost vsakega, da naroča le dobro časopisje, o katerem ve, da ga prav podučuje in vodi po pravi poti.

Amerikanski Slovenec se ni nikdar naukuševal za kake nezanesljive akcije, kakor n. pr. zavetišče in milijonski fond itd. Temveč še vedno svaril je narod pred takimi akcijami. In še vedno je prišlo na njegovo.

To pa sicer niso nobene samohvale, temveč le gola resnična dejstva, kateri so listu le v čast in ponos in zato nas ni sram iste narodu predočiti. S tako častno zgodovino, kot jo ima ravno Am. Slovenec bi se vsak drugi list rad postavil, ko bi jo le imel.

Zgodovina Am. Slovenca in njegova dobra dela, ki jih je

tekem svojega obstoja izvršil za narod zahteva od vsakega pravičnega Slovence, da tekem meseca, ki je proglašen za razširjenje katoliškega časopisa stori nekaj za ta najstarejši in najboljši slovenski list v Ameriki.

Prijatelji (ce) in somišljeniki (ce)! Na delo te dni vsak(a) v svojem delokrogu. Vsak(a) če le hoče, lahko te dni nekaj stori, za starostjo slovenskega časopisa v Ameriki za Amer. Slovenca!

Nagovarjajte svoje prijatelje in sosede te dni, da se naroče na Am. Slovenca!

O POLEMIKAH MED PROSVETO IN AM. SLOV.

Cicero, Ill.

Centeno uredništvo A. S.: — Upam, da mi dovolite nekoliko prostora kot vašemu naročniku, saj vas ne nadlegujem preveč pogosto z dopisi.

Kakor menda vsak drugi, tako tudi jaz zasledujem pazno razne polemike med katoliškimi in protikatoliškimi listi. — Morda kdo poreče, da sem nož, ki na dva kraja reže, ker dobivam tudi Prosveto. Toda moti se. Pred 19 leti me je prijatelj nagovoril, kmalu ko sem prišel v to deželo, da sem pristopil v SNPJ. Takrat je bilo pri tej enotni vse drugače kot danes. Pristopali smo tedaj v zavesti, da pristopamo v narodno podporno organizacijo, pa nič drugega. Tako torej nanaša usoda, da prejemam tudi tednik Prosveto kot glasilo S. N. P. J.

Ne hvalim se, kdo sem in kaj sem. Sem navaden delavec. V starem kraju sem mnogo preptoval, delal sem v Linciu, na Dunaju in nekaj let v Gradcu ter bil član tamkajšnjih rokodelskih društev. Sem namreč po poklicu mizar. Priliko sem imel čitati nemške delavske liste vseh strank, a vse polemike niso bile niti malo v tako neumnem tonu pisane, kakor so n. pr. ravno v Prosveti. Gonja, ki jo vodi Prosveta proti katoličanom, mora predsedati že zadnji neolikan b... To kar pri naša Žarkomet je navadno čevkanje, kateremu se mora vsak kolikaj čitljiv človek le pomilovalno smejati in pomilovati členstvo, da take časnikarske smeti sploh trpi v svojem listu. Jaz sem Žarkometarja svoječasno že opozoril na to. Pa mi je zabrusil nazaj. Tu je najbrže mislil, kaj pa si pri nas, če ti ne ugajamo? Tako, biti bližje 20 let v jednoti, potem pa članu kaj takega želeti, to je zares lepo bratstvo, ki kaže, po kakih lepih bratskih načelih se znajo socialisti ravnati do svojega bližnjega.

Oprostite, g. urednik, da jaz kar naravnost povem, da jaz nisem za nobeno stvar kak prenapet. Vse kar je prav. Zato pa tudi ne verjamem in to, da bi moralo glasilo SNPJ, napadati katoličanstvo. To mi predsedni vedno sem ozvolovljen, kadar vidim te protikatoliške izbruhe v listu.

Polemika pa, katero vodijo uredniki Prosvete, je ničevna. Kaj pa dokažejo s svojim čevkanjem pozitivnega? Prav nič. Čvekati in zabavljati, tako in

tako, in tako ni res pa ni res, se ne pravi prav nič dokazati pozitivno. Če Žarkometar zasmehuje kake verske resnice, s tem prav malo dokaže. Dokaži najprvo in to tako, da se bo prijelo, potem ti bodo ljudje verjeli. Pa tudi gentlemansko ni, žaliti člane, ki so po prepričanju katoličani.

Uredniki, ki so sedaj v službi pri protikatoliških listih, mi niso nepoznani, kakor tudi oni, ki so se včasih motovili po Kondatovi kovanci. Pokojni Konda jih je obložil z različnimi publikacijami Haldeman Julius Monthly in drugimi židovskimi publikacijami, pa so plankali in zraven kajpada še po svojem stilu zabeljavali take spise. — Ljudje, ki so se navadno pri vokalnih pokvarili in pa v slabih tovaršijah, so pa tako duševno hrano, čimbolj so po veri in cerkvi mahali, tem slastneje požirali.

Stil, ki se ga poslužuje zlasti Žarkometar, je dokaj neroden, pa tudi neolikan. Če imaš kaj, ozir. če moreš kaj dokazati pozitivno, to stori, pribij z dokazi, ki pa seveda morajo biti zanesljivi, pa amen. Tisto neolikano zadiranje in skovikanje proti katoličanstvu pa predsedni vsakemu katoliškemu pametnemu človeku. Če Žarkometar ne zna več kot to, kar je n. pr. pokazal v polemikah z Rev. Trunkom in z drugimi pisatelji v A. S., potem malo zna in bi bilo mnogo bolje, da bi se v taka vprašanja ne vtikal, ker jih ne razume. Kaj bi se silil šuštar popravljati uro, ki jo ne zna!

Positivno kaj dokazati je vse kaj drugega, kakor pa se za kako baro v dvoran pridušiti čez "farje" in "klerikalce", kar nekateri redakterji kaj radi ob gotovih časih delajo. Ljudje, ki kaj razumejo, se jim pa smejejo in jih pomilujejo.

Naj bo dovolj za danes. Enkrat prihodnjic pa napišem dopis, kako sodim o KSKJ., kateri sem tudi član že več let.

Član KSKJ. in SNPJ.

SMRTNA KOSA.

Calumet, Mich.

Neizprosna smrt nam je dne 29. januarja pobrala našo sestestro Margareto Saudahar v starosti 49 let. Rojena je bila v Kovači vasi, fara Stari trg pri Kulpi. Na Calumet je prišla pred 28 leti. Bila je članica dr. sv. Petra št. 30 KSKJ. 26 let. Članstvo tega društva jo je dne 1. februarja spremilo k zadnjemu počitku.

Tukaj zapuščena enega sina in dve hčeri in enega sina v Chicago, Ill., in dve omoženi hčeri v Sheboyganu, Wis. Sin iz Chicago in obe hčeri so se udeležili pogreba.

Prizadetim, sinu in hčeram, izražam moje sožalje. Pokojnica pa naj počiva v miru!

J. R. St.

NOVICE IZ FARRELLNA IN OKOLICE.

Farrell, Pa.

Dne 29. jan. sta stopila v zakonski stan ženin Jakob Zagar z nevesto Mary Valentičič. Poročena sta bila v tukajšnji hrv. cerkvi, kjer jih je poročil Rev. Father Medic O.F.M. Svata se je nato vršila v Slovenskem domu. Na svatbi je bilo obilo veselja za mlade in stare, kar se pozna, da sta oba, ženin in nevesta, prav priljubljena v naselbini med Slovenci in tudi pri drugih narodih.

Za veseljem je prišla pa tudi žalost. Michael Marenciši, rodem Slovak, je bil ustreljen 30. jan. od svojega brata Štefana. Ustreljeni je prišel na dom svoje matere in kmalu se je med njima začel prepir. Ko je videl brat Štefan, da se z materjo prepira, gre in skuša oba pomiriti. Tedaj nastane še med njima prepir. Brat Štefan gre na "občes", prime revolver in sproži na brata Michaela, kateri je nato prepeljan v bolnišnico, čez dve uri umrl. Star je bil 31 let in zapuščena žena in 4 otroke. Morilec pa je star 21 let in se je po umoru sam poličnik naznanil.

A. L.

K SREBRNEMU JUBILEJU REV. F. J. AZBETA.

North Chicago, Ill.

"No, kaj pa zopet slavnost v vaši novi šolski dvorani prihodnjico nedeljo?" Tako me je vprašal en prijatelj, ko sva se srečala na eni glavni cesti tu v mestu Waukeganu.

Jaz mu pa rečem: "Glej ga no, ali ne veš nič o tej slavnosti?" Ali si ti kakor evangelijski učenec, tujec-tukaj v Waukeganu? Ali ne veš, da se zopet vrši v naši naselbini veliki dan prihodnjico nedeljo za naselbino?"

Ta dan bomo vendar obhajali srebrni jubilej našega preč. g. župnika F. J. Azbeta. Velike so priprave za ta dan, najsib pri šolski mladini, ali pa pri celi župniji, da dostojno proslavimo ta dan in počastimo našega preč. jubilanta. Hočemo pokazati, kako ljubimo* in častimo njega, ki je toliko storil za našo naselbino. Koliko se je trudil za novo šolo in dvorano, koliko je bilo napora, a preč. g. župnik kot pogumen mož je vse premagal in naselbini in sebi postavil nesmrten spomenik z novo šolo in dvorano. Čast njemu in njegovemu delu! Zato pa bo obhajanje njegove 25letnice prijetno. Bog ga naj živi še mnoga leta, da bi učal še 50letnice v naši naselbini.

Zato vabimo vse iz bližnjih mest, Chicago, So. Chicago, Joliet in Milwaukee. Pridite kolikor vam mogoče, da se poveseelite z nami in z jubilantom na ta veliki dan dne 6. februarja.

J. D., faran.

"NAPREDNJAKI" ZOPET ROJIJO.

Cleveland-Collinwood, O. V Prosveti št. 12 se zopet hu-

duje velebenjeni gospod A. Mravlje nad našim župnikom Hribarjem, ker pravi, da je Rev. Hribar napadal člane in članice najbolj "ponosne" organizacije SNPJ. Mravlje naj dokaže samo en slučaj, kjer naj bi Rev. Hribar napadel kakšnega člana ali članico SNPJ., potem se mu bo verjelo. Če pa Rev. Hribar samo pobija tisto zvižajo in zavijanje, katero ima samo nekaj zahrbtnježiv, to ni še noben dokaz, da on napada Jednoto ali njene člane. Mravlje tudi pravi v svojem dopisu, da je Rev. Hribar naredil največ razdora pri "naprednih" društvih; razdor pri vaših društvih ste naredili sami, ker vsak je hotel biti bolj "smart" kot drugi in pri tem je hotel še vsak zvonce nositi; to vas je poglabilo na tisto stopinjo kjer ste. Nadalje modruje je ter pravi: "Če bi se ljudje zavedali svoje dolžnosti, bi bilo kmalu kaj drugače; že vemo, kam pes tajo moli; take razmere bi bile, kot so v Rusiji, kjer gospodarijo židje nad ubogim, zapeljanim slovenskim delavstvom in ga tirajo brezobzirno na morišča. Collinwoodski modrijan pa nadaljuje ter pravi, "da on kot pošten delavec bi se sramoval podpisati svoje ime v kak slovenski list zunaj Prosvete. No, ta je lepa, nam se prav nič ne cedi-jo sline po "pošteni" Prosveti, kjer Mravlje raztresa svoje čenčarije. Pa vprašuje nadalje, zakaj Skebe Rev. Hribarja zagovarja; naj mu bo enkrat za vselej povedano, da bom vedno zagovarjal poštenje in pravico in najsibo to duhovnik ali delavec. Duhovnik je v korist cele človeške družbe in najboljše voditelj mladine. Mravlje pravi, da je on slab, jaz pa še veliko slabši; čudno se mi pa zdi, da nadut naprednjak vendar enkrat prizna svojo slabost, pa vseeno hoče biti na vrhuncu; jaz pripoznam svoje slabosti, katere pa ne predbacivam drugim, kakor to Mravlje dela.

Sedaj pride na vrsto drugi junak Prosvete, collinwoodski zgodovinar, John Lokar. Star slovenski pregovor pravi: "Kar te ne peče, ne gasi." Sicer tukaj ni treba prav nič gasiti, toda peči pa mora vendar le Lokarja newburška zgodovina, ker v svojem dopisu nam preskrbuje, da se bodo črni oblaki razgrnili nad Newburgom, ko bo on pričel pisati v Prosveti svoja razkrinkovanja. Da bi pa že enkrat pričel, da bi videli, kako se zna collinwoodski junak postaviti. Ze leta in leta obljublja, da bo vse razkrinkal, pa na obljubah ne moremo nikakor živeti. Ze sedaj opozarjajo, naj vsi pazno prečitajo njegov dopis; Prosveti se pa priporoča, naj nikar ne vrže njegovo imenitno gradivo v koš; ne boj se Janez, Prosveta ti ne bo zavrgla tvoje "umotvore", čeprav navadno potisne v koš marsikateri dopis, toda za tvoje klobuštranje bo vedno zadosti prostora. Lokar pravi, da bo vedno beračil za delavski dom. Saj si že vaju beračenja, saj si že beračil za R. P. Z., pa ni republike ne fonda. Kakor sem že zgoraj omenil, da človek ne more živeti na obljubah, saj je vendar že preteklo precejšnje število let, kar ste na-

PES REŠIL SLOVENCA SMRTI.

So. Chicago, Ill.

Dne 23. januarja je šel Mr. Andrej Požeg na sprehod, seboj je vzel tudi svojega velikega psa. Krenila sta proti jezuru, ki pa je bilo pri kraju zamrznjeno. Požeg je stopil na led, ki pa se je pod njegovo težo udrl, in mahoma je stal naš rojak do pasu v vodi. Otipričmal se je — a kjer je prijel, se mu je led odlomil. Upanje je že skoro izgubil, da ne bo za njega rešitve, kajti nobenega človeka ni bilo v bližini, ki bi slisal njegovo vpitje na pomoč. Tedaj pa — v zadnjem trenutku že, prime z gobcem utapljaljočega za rokak njegov pes in nagpe vse moči ter reši svojega gospodarja gotove smrti.

Značilno pri tem je pa to, da je rekel Mr. Požeg, ko je 12. jan. obhajal s svojo boljšo polovico srebrno poroko, da neče iste obhajati na slovesen način, ker rado potem tako pride, da eden od njiju kmalu na to umrje. Vsed tega pa sta tudi v resnici obhajala 25letnico poroke na skromen način, v upanju, da dočakata tudi zlato, kar jim vsi prav iz srca želimo.

Southchikaška Špela.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Na drugi strani našega lista je jasno objavljeno, do kodaj se ima poslati rokopise za kako številko, če se hoče imeti stvar objavljeno v gotovi dotični številki. Za zadnjo številko v tednu, t. j. sobotno številko, morajo biti vsi rokopisi najzadnje do četrta dopoldne v uredništvu. Kar pride kasneje, se odloži za prihodnji teden. — Red mora vladati pri vsaki stvari in mora tudi v uredništvu. Uredniki morajo imeti svoj čas, da rokopise popravljajo ali prepisejo, če treba. V četrtek dopoldne se v tiskarni št. stvari za 2., 3. in 4. stran lista. Prva stran ostane za v petek dopoldne, nakar gre list v tisk.

Mnogokrat se pa dogodi, da kdo pošlje kako naznanilo ali dopis prepozno, da ga uredništvo prejme šele v petek ali pa, ko je že dotična številka v tisku. Če se mu ne ustreže, je zamera, če se mu, ima pa pri tem tiskarna zamudo. Ustaviti je treba drugo delo, dati nastaviti, pri tem čaka stavec, tiskar in pošiljatelj. Pri najmanjši taki stvari je pol ure zamude ali celo uro, in če računate od uredništva pa do razposiljalca, zgubi te pol ure kakih pet oseb. Računajte čas vseh oseb, pa je par dolarjev. Mi sicer to zelo neradi omenjamo, toda nekateri mislijo, da se lahko utakne poslana naznanila ali objave v list, pa naj pridejo kadarkoli hočejo. Zato prosimo, naj-dopisniki, kadar pošiljajo kaka nujna poročila, to upoštevajo. Pošiljajte dopise in naznanila pravočasno, pa bo vse objavljeno pravočasno.

AMERIŠKI INDIJANCI.

Indijansko življenje in kultura.

Severo-ameriški Indijanci, kakor so jih poznali prvi belokožni naseljenci, so se večinoma preživljali od lova in ribarstva in so se le včasih bavili s poljedelstvom. Bili so organizirani v plemena ali narode (tribes) in večina plemen se je delila v rodove (clan). Podlaga redovnega edinstva je bilo krvno sorodstvo. Vsak rod je imel svoj "totem," neko rastlino ali žival kot znak dotične skupine; po tem znaku je bil dotični rod znan pod imenom "Medved," "Zelva" ali "Volk." Poroke med člani istega rodu so bile strogo prepovedane, navadno pod smrtno kaznijo. Ako je bil kdo ubit, je njegov rod smatral odgovornim

vsakega člana morilčevega rodu in si jemal "krvavo osveto" ali pa mesto nje zahteval kako odškodnino. Vsak rod je imel dva prvaka: sahema in poglavarja. Sahem (sachem) je bil sodnik in čuvar starodavnih navad. Poglavarji (chief) so bili izvoljeni v vojne svrhe. Toliko rod, kolikor pleme, obstoječe iz mnogih rodov, sta imela vsak svoj posvetovalni zbor, katerega člani so bili vsi odrasli člani rodu, moški in ženske.

Intelektualni razvoj severo-ameriških Indijancev je bil le neznamen in značaj Indijancev je bil zmes najbolj in najgrših kakovosti. V boju je Indijanec ravnodušno preziral vsako bolečino in tudi svoje lastno življenje, kakor tudi ono sovražnika. Bil je zvest svojim prijateljem in krut in maščevalen napram sovražnikom. Bil je junaški

v boju in vendarle je vporabljal v boju proti sovražniku iste metode kot pri lovu na divjo zver ter se ni obotavljal umoriti iz zasede.

Najnaprednejša plemena so rabila neko vrsto hieroglifčne pisave, t. j. pisave potom simboličnih znakov. Indijanska dekorativna umetnost je bila precej razvita, zlasti kar se tiče ornamentalnih loncev in tkanin. Religija Indijancev se je naslanjala na vero v obstoj velikega števila duhov. Nekoliko plemen je celo razvilo pojem enega edinega, nevidnega "velikega duha." Indijanski prvak, ki je gojil prijateljske zveze z duhovi, je bil "šaman" ali "medicinski mož" — neka kombinacija duhovnika, čarovnika in zdravnika. S pomočjo prijateljskega duha je "šaman" izganjal zloduha, ki je bajno obsedel bolnika. "Medicine-

man" je igral važno vlogo v socialnem življenju plemena. Zdravil je potom petja, plesa in nekaterih telesnih manipulacij, kakor tudi potom zelišč.

Indijančeva huda borba za ohranitev svoje posesti.

Zgodna ameriška zgodovina je nepretrgana niz preprirov med Indijanci in belimi naseljenci, kateri prepriro po pogostoma dovajali do vojne in krvoprelitja. Zgodovinski dokazi pokazujejo, da so indijanske grozovitosti bile dostikrat le posledica grdega ravnanja s strani belokožcev. Pokolji Indijancev, rop njihovih zemljišč, trgovske goljufije in kršitve sklenjenih pogodb so označevale pot prodirajočega belokožca. V severni Mehiki in v Yuca-

tanu so bila uničena cela plemena domačinov. V Zapadni Indiji so bili Indijanci usmrtljeni, nekateri so bili poslani na Španško in večina domačinov je izginila. Boječ se izgube svojih zemljišč, so se Indijanci zoperstavljali proti vsakemu poskusu naselitve od strani belokožcev. Znali so jako večje rabi lok in puščico, ali bili so novinci v rabi pušk in smodnika. Zato rdečekožec ni bil kos belokožcu; borba pa je postala hujša, ko so Indijanci našli zaveznike med samimi belokožci. Na severu so jih Francozi preskrbovali s puškami in streljivom, na jugu pa so našli prijatelje med Španci in kasneje so dostikrat bili igrači v rokah raznih skupin belokožcev, ki so se med seboj borili za nadvlado v novem sve-

MALI OGLASI

ŽENSKI SVET

ZAPISNIK

prvega sestanka slovenkih žena in deklet, ki se je vršil v nedeljo, 19. dec. 1926 v šolski dvorani sv. Štefana v Chicagi, Ill. (Dolje.)

PRAVILA Člen XII.

Pravice in dolžnosti odbornic krajevnih podružnic. A. Predsednica.

1. Predsednica vodi seje podružnice, pazi na red pri sejah in nadzoruje delovanje odbornic podružnice.
2. Predsednica ima vrhovno vodstvo pri podružnici ter z ostalim odborom vred skrbi za dostojen pogreb umrle članice.
3. Z ostalim odborom vred skrbi, da podružnica posluje v smislu pravil Zveze.

B. Podpredsednica.

Podpredsednica nadomešča predsednico v vseh slučajih, kadar je ona zadržana ali pa vsled bolezni ne more opravljati svojega posla. V slučaju smrti ali odstopa predsednice prevzame mesto predsednice podpredsednica do prihodnjih volitev.

C. Tajnica.

1. Tajnica sprejema od članic ves denar, namenjen za Zvezo ali podružnico ter izroči denar blagajničarki.
2. Vodi knjige in izdaje mesečna in četrtletna poročila o vseh prejemkih in izdatkih za Zvezo in podružnico.
3. Pošilja mesečni assement, pristopnino in morebitno drugo pristojbino na glavni urad.
4. V slučaju smrti kake članice skrbi, da je mrtvaški list pravilno izdelan in potrjen od zdravnika in pogrebniaka, podpisano od predsednice in poslan na glavni urad.
5. Tajnica tudi vodi zapisnik vseh rednih ali izvanrednih sej podružnice.

D. Blagajničarka.

1. Blagajničarka sprejema od tajnice najmanj enkrat na mesec ves denar ter vknjiži v svoje knjige.
2. Izplačuje vsa od tajnice nakazana izplačila.
3. Naloži preostali denar na kako varno banko.

E. Nadzorni odbor.

1. Nadzorni odbor nadzoruje poslovanje izvrševalnega odbora. Gledati mora, da se vrši vse v redu ter da je premoženje podružnice varno naloženo.
2. Pregleda knjige vsake tri mesece ali kadar se mu zdi potrebno ter o tem poroča na prihodnji seji.

Dnevni red sej podružnic.

1. Predsednica otvori sejo.
2. Prečita se imena odbornic.
3. Prečita se zapisnik zadnje seje.
4. Prečitajo se dopisi.
5. Predlagajo se nove članice.
6. Sprejem novih članic.
7. Nedognane stvari zadnje seje.
8. Razni nasveti za korist Zveze in podružnice.
9. Volitev novih odbornic.
10. Ako se je katera preselila, naj naznani novi naslov tajnici.
11. Razno.
12. Zaključek seje.

Sprejem novih članic v Slovensko Žensko Zvezo.

Od predsednice imenovana rediteljica pripelje kandidatkinje v dvorano. Predsednica udari trikrat s kladivom. Članice vstanejo, nakar predsednica nagovori kandidatkinje sledeče: "Rojakinja, Vi želite postati članice Slov. Ženske Zveze? (Kandidatkinje morajo odgovoriti na vsako vprašanje.) Ali hočete postati iz dobrega namena članice Zveze? Ali se počutite popolnoma zdravi? Ali hočete vedno in povsod delovati za korist Slovenske Ženske Zveze in naše podružnice? Ali ste pripravljene prisesti, kar ste sedaj obljubili? Ako tako, tedaj vzdignite svojo desno roko in govorite za menoj: Jaz slovesno prisegam, — da hočem — vedno spoštovati pravila Slovenske Ženske Zveze, — ki so sedaj — ali bodo — pozneje v veljavi. — Delovati hočem, — kar bo v moji moči — za korist Zveze. — Spolnjevati hočem vse, — kar bo — od mene zahtevala Slovenska Ženska Zveza. — Biti hočem — dobra članica — naše organizacije. (Roke dol.)

Rojakinja moje! (ali sestra!) Vi ste danes postale članice Slovenske Ženske Zveze. Pomnite, da je to ženska organizacija, ustanovljena za korist slovenskega ženstva v Ameriki. Držite se tega, kar ste danes obljubili, članicam Slovenske Ženske Zveze pa skazujte sestersko ljubezen. (Dolje prih.)

DRUŠTVENE VESTI IN NAZNANILA.

LE TAKO DALJE! Chicago, Ill.

Veselja se mi smeje srce, ko se iz vsch delov naše velike republike oglašajo zavedne Slovenke in ustanavljajo podružnice S.Ž.Z. Reklja bi, rastejo kakor gobe po dežju. Seveda jih je še veliko, veliko število, ki gledajo od strani in se le počasi približujejo. Koliko pa je takih, ki so ob rojstvu Zveze že isto obsodile na smrt. Sedaj seveda so drugačnega mnenja. Ne v smrt — šele živeti smo začele! Tiste, ki so se posmehovale, ko se je Zveza ustanovila, so se skrivale v kot. Prišle so do spoznanja, da smo Slo-

veseljam bodo ameriške sestre, ako rprošene, preskrbele govornice, ki bi žrtvovala nekaj ur časa v ta namen. In na ta način bomo prišle Slovenke v Ameriki v glas, da smo zavedne ženske — čeprav je naša domovina na Balkanu, o katerem slišijo Amerikane pripovedovati (za kar skrbijo naši najhujši narodni sovražniki — Lah), da smo narod, ki ni civiliziran. Pokažimo, da smo kulturn narod, narod, ki se zaveda svojih pravic in se ne boji tudi zanje bojevati. Izobražujmo se politično. Kmalu nas bodo spoznali in razni kandidati iskali naše pomoči pri volitvah. Velika je naša naloga, rojakinje. Pokažimo, da smo hčere velikega naroda, ki je le po številu majhen. Kar se pa tiče izobrazbe, pa posekamo vse — Lahe. Naše geslo bodi: "Naprej — nazaj pa ne koraka!"

Fani Jazbec, predsednica podružnice št. 2.

IZ URADA PODRUŽNICE S.Ž.Z. ŠT. 5.

Indianapolis, Ind.

Članice podružnice S. Ž. Z. št. 5 v Indianapolis smo imele svojo prvo mesečno sejo dne 30. januarja 1927 v šolskih prostorih, na katero je prišlo veliko število naših vrlih žena in deklet. S tem so pokazale svojo zavednost, za kar jim gre vsa čast. Zopet dokaz, da Slovenke nismo zadnje, ko se gre za dobro stvar. Pri tej seji smo tudi izvolile odbor, ki je kakor sledi: Julia Hoff, predsednica; Louise Matelich, podpredsednica; Mary Dugar, tajnica; Jennie Grbek, blagajničarka. Za nadzornice smo pa izvolile naša zavedna dekleta: Viktorijo Zore, Mary Turk in Mrs. Frank Turk. Na tem sestanku smo se prav lepo pogovorile. Zlasti naša

predsednica nam je podala veliko dobrih naukov in nas spodbujala k delavnosti. Dokazovala nam je, da je nemogoče, da bi ženska mogla vršiti v polni meri svoje dolžnosti, ako nima potrebne izobrazbe. Vsled tega nam je tako organizacija potrebna. Imamo volivno pravico, treba nam pouka, kako tisto izrabiti, da bo nam v korist. Zato je dolžnost vsake zavedne Slovenke v Ameriki, da postane članica S.Ž.Z. Mrs. Hoff je tudi obljubila, da bo z veseljem podučevala tiste rojakinje, ki bi rade dobile državljanstvo ali drugi papir. Vsaj enkrat na teden se bo žrtvovala za to in sicer v šolski dvorani. Naša predsednica nič ne zahteva za pouk; v veselje ji bo, ako se jih bo veliko število priglasilo. Torrej rojakinje na noge, učite se — lepo imate sedaj priliko, da boste postale ameriške državljanke, katere še niste, da boste imele pravico voliti. Katera se zato zanima, naj se zgleda pri Mrs. Juliji Hoff, ali pa pri kakšni drugi odbornici. Mrs. Mary Vidmar, ustanoviteljica naše podružnice, je poudarjala, naj bomo složne in združene delujmo za napredek podružnice. Mrs. Morgan, ki je v "Public Library," nam je v lepih besedah povedala, kako se moramo držati in kako one organizirajo svoje ženske. Vzpodbujala nas je in povdarjala, da je vsak začetek težak. Obljubila nam je, da nam bo vedno stala ob strani, ako bomo potrebovali njene pomoči in nam preskrbela dobre govorice. Tako, vidite, nam grejo na roko naše ameriške sestre. To je čast za nas Slovenke. Sedaj ko imamo Zvezo, nas poznajo tudi drugi narodi — doslej smo jim bile tuje — odslej jim bomo sestre. Le pomislite tiste, ki še niste članice, kako važna organiza-

cija je naša S.Ž.Z. Na tej seji je bilo tudi sklenjeno, da bomo imele svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. Seje se bodo vršile začasno v šolskih prostorih. Sklenile smo tudi, da plača vsaka članica 10c več na mesec v blagajno za razne stroške. Pozdravljam vse Slovenke in želim, da bi sleherni rojkinja postala članica S.Ž.Z. Mary Dugar, tajnica. IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 1 SŽZ. Sheboygan, Wis. Ker ravno prvič pošiljam assement in pristopnino za 32 članic naše podružnice, porabim to priliko, da se tudi jaz oglašim v Glasilu SŽZ. Vesela sem, ker se naša mlada organizacija tako lepo razvija. Nikdo ni pričakoval tako lepega uspeha; še začetnice same ne. Sicer so še tu in tam duhovni malo razburjeni, kar pa upamo, da se bo s časom vse poleglo. Delovali in napredovali bomo kot pravi bratje in sestre, pomagali eden drugemu, ves nesporazum bo odpravljen. Samo da se Ženska Zveza ukorenini do dobra. Ko bo javnost videla njeno lepo delovanje, dober upliv, ki ga bo imela na vse žemstvo v Ameriki, se bodo sedaj tako temni obrazi razjasnili. Do takrat pa vse žene in dekleta po širni Ameriki na delo za Slovensko Žensko Zvezo. — Pozdrav! Mary Repeňek, tajnica podružnice št. 1. OREGON, Ore. Slovenske žene in dekleta na zapadu, pogumno naprej za Slovensko Žensko Zvezo! Posebno od našega glavnega mesta Portland, Ore., pričakujemo, da se zgledi in ustanovi po-

Naznanilo

Mesec februar je mesec katoliškega tiska. Letos ne uprizarimo posebne kampanje, pač pa prepustimo naročnikom samim, da iz dobre volje v tem mesecu obnove svojo naročnino.

Oni, ki so posebno vneti za katolišk tisk, seveda ne bodo mirovali, dokler ne pridobite Amer. Slovincu vsaj enega novega naročnika.

- Da bo stvar bolj živahna, smo se odločili dati posebno nagrado vsakemu:
- 1.) ki nam na upravištvu dopošlje svojo naročnino za najmanj eno leto naprej ali več;
  - 2.) ki list na novo naroči in plača za celo leto. Kdor se naroči le za pol leta, dobi stenski koledar.

Nagrade so: zemljevid, molitvenik, rožni venec.

Naš veliki stenski zemljevid je vzbudil veliko zanimanje povsodi. Veliko smo jih razposlali kot nagrade za nove naročnike, veliko dobimo pa tudi naročil zanj. Prepričani smo, da bomo večini ustregli s tem, da damo vsem priliko, da ga dobe. Molitvenik je pripravna knjižica za vsakogar, rožni venec bo vsakogar zveselil, ker je lepega izdelka steklene jagode in zlata verižica.

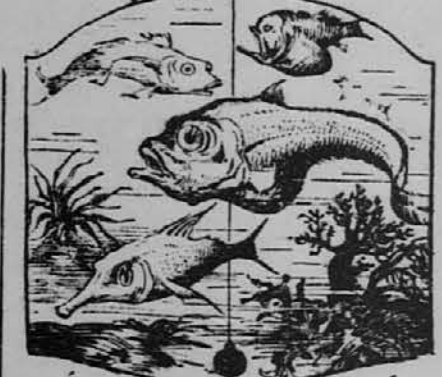
Pomnite pa, da velja ta ponudba samo za one, ki pošljejo naročnino direktno na upravo in plačajo list najmanj za eno leto, to je \$5.00 (za Chicago, Kanado in Evropo \$6.00) in sicer za naprej. Komur je naročnina potekla v letu 1926, mora plačati vso zaostalo naročnino in še za eno leto naprej. Kdor dolguje za en mesec, naj pošlje \$5.50. Vsekdo naj tudi označi, katero izmed nagrad želi dobiti.

Kdor je naročnino že poravnal, pa želi dobiti nagrado, naj nam ponovno dopošlje naročnino še za eno leto; katerim še ni potekla naj plačajo sedaj. Tako bo imel vsak pristop do nagrade.

POMNITE PA TUDI, da velja ta ponudba samo do 28. februarja. Kdor dopošlje naročnino pozneje, ni več opravičen do nagrade.

Nagovorite svoje prijatelje, da si naroče list v tem mesecu in dobe eno izmed obljubljenih nagrad. AMERIKANSKI SLOVENC 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

družnico. Vzhod nas imenuje "divji zapad," zatorej pokazimo, da tudi med divjim kopri- vam rastejo duhteče cvetlice. Bodimo med prvimi, ker gre se za našo pristno žensko organizacijo, S.Ž.Z. Narodni pozdrav vsem Slovenkam! Marija Plantan, predsednica podružnice št. 4. Prijatelji, ali se zavedate, da so nasprotniki z vso silo na delu za svoj tisk? Kaj pa mi, bomo samo mirovali in gledali? Ne smemo, temveč na delo moramo za svoj list 'A. S.' ŠIRITE AMER. SLOVENC! DELO IN SLUŽBE DEKLE ZA POMOČ PRI GOSPODINSTVU DOBI TAKOJ DELO PRI: 7820 S. PAULSON ST. 46-p,s,t MILLINERY OPERATORS EXPERIENCED ZA SEMPELNE "FABRICK" DOBRA PLAČA NA TEDEN. PRIDITE ZA DELO PRAVLJENE. S. KRAINER & CO. 12 N. MICHIGAN AVE. 4th FL. 48-p,s,t ŽENSKO za domača dela privatno sobo pri družini z enim otrokom, dober dom in plača. 5551 Van Buren St. 1st fl. 56-s,t,sr PRODA SE na lepem kraju 10 akrov obsegajoča farma, ki obstoja iz kokošjereje in sadjereje. Farma se nahaja blizu mesta Columbus, Wis. Na farmi je lepa moderna hiša z 11 sobami in druga poslopja. Lepa prilika za onega, ki hoče kupiti farmo z dobro zemljo in na lepem kraju. Pišite za pojasnila v angleščini na: Mr. Elmer Huelle, Columbus, Wis., lastnik. GLOBOKEJŠI OD OCEAN-SKEGA DNA. Globočina oceana se meri z jekleno glasovirsko žico 1-25 ene inče debelo in komadom svinca, ki navadno ne teža več kot 70 funtov. Najglobokejši prostor 31,366 čevljev je blizu Porto Rico. Ampak veliko globokejša je hvala velikega števila ljudi, ki so trpeli leta in leta

vsled želodčnih nerednosti in se teh rešili s Trinerjevim grenkim vinom. — Hamilton, Ohio, dec. 28-1926. Moje stanje bilo je tako slabo, tehtala sem samo še 105 funtov, ampak danes je moja teža nazaj 165 funtov in če se kdo čudi nad tem, mu povem, da: Trinerjevo grenko vino je meni pomagalo! Ter vsakomur ga goriko priporočam. Julija Kosec." To zdravilo očisti čreva in drži ista čista, povrne tek in ojača ves životni sistem. 1 steklenica stane \$1.25, mala vzorec steklenica se vam pošlje na prejem 15c od Joseph Triner Company, 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Vprašajte vašega trgovca z zdravili tudi po Triner's Cold Tablets in Triner's Cough Sedative. —Adv.

"SALESMEN" dobijo službo, tudi taki, ki imajo le nekaj ur časa na dan. Predznanja ni treba. Pokažem kako lahko veliko denarja zaslužite. Jaz vas naučim delati. Tudi ako ne umete angleškega jezika. Pridite med 11. A. M. in 8. P. M. pondeljek, torek sredo. Vprašajte za MANAGER Foreign Language Dept. Room 660 — 1st National Bank Bldg. 18-sr,č,p

HISE IN LOTE NA PRODAJ. LASTNIK PRODA 2. nadstr. zid. poslopje 5-5 sob, sun parlor, 2 centr. kurj. \$14,000, gotovius treba \$500. 4103 N. Oakley Ave. 26-u,s,t LEPO POSLOPJE parna tpla, lita 50x165 — rent \$6072 letno, cena \$42,000, takoj \$11,000. — 4433 Greenwood, 1 blok zapadno od Clark St. Phone Franklin 1165 — E. Legner. 49-p,s,t BRYN MAWR AVE. med Avondale in Nagle aves, blizu dveh vogalov, 5 business lot, po 30x125 po \$35.00 za cev. Lepa prilika. Kuhnel's Variety Store, 6301 Bryn Mawr Ave. Phone Kildare 1907. 38-p do p PRODA ZID. poslopje 5-5, hot v. ht. garaža za 2 kari. \$16,000, takoj \$3500. — 7229 S. Washtenaw Ave. 55-s do s PRODA VOGAL 69x125 na lepem kraju severozapadno blizu "L" post. Hickox 724 Grace St. 54-s do s FARMENA PRODAJ ZAMENJA — lastnik 120 akr. v Floridi ob zap. obali; očistočeno, Ringling & White bi rad dobil prazen prostor za rezidenco, ali pa lep bungalov. Roy Reeder, 1359 N. Mayfield, Columbus 2026. 05-s do s "RED RIVER VALLEY LANDS", črna zemlja, vse obdelano. Vprašajte za cene. A. C. Schultheis — Grand Forks, N. D. 27-p do p V MASSACHUSETTS — HADLEY, MASS. najboljšie farma v New England, mlekarstvo, tobak in čebula. Lepi dohodki. Orodje in živina. Pišite kedaj lahko pridete. Vel. in male farme. Callahan & Lacey, Atty's. at Law, 189 High St., Holyoke, Mass. 28-p do p PRODA 480 AKR. "Shale land", pripravljeno za patent, v Mount Logan Shale okraju severno od De Beque, v Garfield County. Lahko je dosegljivo in je dobičkonosno. J. E. Ford, Grand Junction, Colo. 29-p do p FLORIDA LAND FOR SALE. Tri lepe parcele obdelane in posejane, na zelo lepem kraju ob "Old Spanish Trail". Pišite za podrobnosti. D. Faircloth, Milton, Fla. 30-p do p FARMENA V SOUTH GEORGIA vel. 1 male, od 10 do 5000 akrov cena nizka, na obroke pet do deset let. Pišite kakšno želite. Mi jih imamo. M. D. Wilson, Box 71, Moultrie, Ga. 31-p,s,t 200 AKR. 40 pod plugom, blizu Valdosta, Georgia; tla; zemlja; Hras in jelka, veliko gozda, da les plača vse. \$3000 — takoj \$750.00. Ostalo na 7 letnih odplacil. M. D. Wilson, Moultrie, Ga. 32-p,s,t 160 AKR. farma na West, 187th St. 1½ milje do postaje, leži med 2 mestoma. Cena nizka. Baller, 1448 E. 67 St. 33-p,s,t 19 AKR. dobra poslopja, nizka cena za takojšno plačilo. \$3950.00. Mrs. M. Gable, Union, Mo., R. 3. 36-p do p 40 AKR. neobdelane 2½ milje "college town", pol milje tlakovano, 10 akr. alfalfa, cena \$6500, na lahka odpl. Box 173, Alden, Iowa. 37-p,s,t 34 AKR. 10 milj do Toledo, od Jerusalem cesti. Razna sadna drevja, dobra zemlja in poslopja. Živina in orodje. Takoj za dobiti. Anthony Veler, Curtice, C. 41-p,s,t DOBRA FARMA raste pšenica in drugo žito. Pišite na The Kusch Sales Agency, Fairview, Okla. 43-p,s,t 299 AKR. farma za živinorejo in žito ob glavnici cesti. 3 milje do mesta, poslopja lepa, sadno drevje. Proda skupaj ali na dele. Vprašajte Robert Dorr, Rockbridge, Ill. 45-p,s,t DVE LEPE FARMENA proda ceno, \$1000 takoj, ostalo na odpl. S. S. Lockwood, Mingo, O. 52-s do s UGODNA PRILIKA Prebrisaní investatorji obiskujejo Rio Grande Valley v južnem delu Texasa Gulf Coast Country in se poslužujejo prilike, ki se jim nudi pri prodaji dobre zemlje. V soboto 5. februarja in tudi 12. febr., gre od tukaj vlak, vožnja za sem in tja stane le \$49.50, pullman, z vso hrano in hotelskimi stroški vključeno. Nobenih obilicacij, vredno je pogledat. Takšna prilika se vam ne nudi več. Za nadaljnja pojasnila vprašajte Bradley & Kelley Agency v zvezi z Cline & Dix, 1127 Argyle, Phone Edgewater 1334. 40-s "LAUNDRY WET Wash Business" na prodaj, nad \$500 tedensko, lepa prilika. Cena nizka. 5425 W. Chicago Ave. 57-s,t,sr PRODA BARBER SHOP, 2 stola, belo lepo opremo, na 5336 Wentworth Ave. 53-s do s "APRON SHOP" in "Beauty Space" proda, lepa prilika, 4 sobe stan. Nizka cena. 307 E. 75th St. 51-s POHIŠTVO NA PRODAJ PRODA 5 stolov "Italian marble, shoe shine stand" in izložbeno inizo. \$40.00. Phone: West 4336, Mrs. Waddy. 21-sr do sr DIANA APARTMENT HOTEL 2 sobi stanovanja, lepo opremljeno, s postrežbo, plin, \$80 do \$100. 5424 Cornell Ave. I. C. Exp. & Bus. 12-sr do sr PRODA POHIŠTVO za jed. sobo in drugo, nizka cena. 1318 Winnemac Ave., 1st floor. 39-p,s,t PLINOVA PEČICA, velika peč in postelji na prodaj na 1228 W. 79th St. Ph. Stewart 6001 50-p,s,t "STORAGE SALE." Nove hišne opravde prodajamo po zelo nizki ceni. Krasn set pohištva za štiri sobe samo \$335.00. Pridite si ogledat, predno kupite, prihranite denar. Prodajamo tudi po komadih. Dovažamo na dom. Odprto večer in nedeljo. VERCHOORE WAREHOUSE, 4040 North Kedzie Ave.

ROŽA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

Masuda je rekla, da jima že pokazeta; z Arabcem je vodila konja, dokler niso prišli iz mesta; na levi strani ceste se je valovilo morje, na desni pa ravna, nekoliko obdelana pokrajina, nad katero so se vzdigovali strmi in skaloviti obronki hribov. In na tej cesti sta vodila brata svoja konja semintja, dokler se nista malo privadila tujih jima sedel in uzde. Masuda jima reče, da jima želi prodajalec pokazati, da sta konja močna in hitra, ako se ne bosta preveč bala.

"Midva se ne bojiva nobene ježe," odgovori Wulf osorno; Arabec se je nasmejajl in rekel nekaj tiho Masudi. Nato je položil svojo roko na Dima in skočil zadaj za Wulfom na konja, ne da bi se konj zganil.

"Peter, ali želite tudi vi tovariša?" vpraša Masuda, in ob teh besedah so se ji čudno zasvetile oči.

"Rad," odgovori Godvin, "ali kje pa je tu tovariš?"

V odgovor skoči Masuda na konja kot Arabec, se vsede za Godvina in se ga oprime okoli pasa.

"Veš kaj, brat, zares lep romar si videti," je dejal Wulf in se glasno nasmejajl; celo resni Arabec se je nasmejal, Godvin pa je rekel: "Res mi je v veliko čast; ali prijateljica Masuda, ne delajte krivega mene, če se kaj prigodi."

"Nič se ne boj, prijatelj Peter; dolgo sem že lenarila v krčmi, in jaz, ki sem v puščavi rojena, hrepenim, da zdirim v gore z dobrim konjem pod seboj in vrlim vitezom pred seboj. Izpustita uzdi in ne ustavlujta konj, kamorkoli pojdemo in karkoli se naključji. Zdaj, sin peska, pa hočemo poskusiti ta tvoja kljuseta, ki jih tolikanj hvališ. Naprej! Naj bo ježa hitra in dolga!"

"Na tvojo glavo naj pride vse, hči!" odgovori stari Arabec. "Prosi Alaha, da bi znala ta dva Franka jezdit!"

Oči so se mu zaiskrile in vsopdbedel je konja, ki sta dvignila ponosni svoji glavi in se spustila v dir proti oddaljenim goram. Izpčetka so jezдили preko obdelanega polja, od koder so že pospravili prideške; na tem potu sta konja preskočila dva, tri jarke in nizek zid s tako lahkoto, da se je bratova zdela, da jezdit na lastavcih. Za poljem je bila pot kake pol milje peščena — tu sta še hitreje drvila — zatem pa sta se jela plaziti po strmem kamenitem obronku navzgor liki mački.

Strmina je bila ponekod tako navpična, da se je moral Godvin oprijeti Dimove grive, Masuda pa še tesneje Godvinovega pasu, da nista zdrknila nazaj. Ali navzleč dvojni težji, ki sta jo nosila konja, nista niti za trenutek omahovala ali se utrudila. Čez strmec navzdol sta prebrudela neko gorsko reko. Za njo je bila zopet kakih sto korakov široka ravan, za to pa še bolj strma pokrajina. Končno so dospeli srečno do vrha, odkoder so videli ravan, ki so jo pustili kakih dve milj. daleč za seboj.

"Ta konja plezata kot koze," je rekel Wulf; "a vkljub temu ju bo dolj treba voditi."

Vrh gore se je razprostirala prostorna ravan brez kamenja, in konja sta po kratkem prestanku zopet drvila vedno huje naprej. Nenadoma sta se konja ustavila; obstala sta

ob robu prepada, kjer se je ob vznožju penila neka reka. Pa samo za trenutek sta se ustavila; na Arabčev klic sta se obrnila na levo in zdirjala nazaj preko ravni, da sta se približala robu na drugi strani, kjer sta brata mislila, da se ustavita. Ali Masuda je nekaj zaklicala Arabcu in Arabec konjema, Wulf pa je rekel Godvinu:

"Ne boj se, brat. Kamor gresta onadva, greva lahko i midva."

"Prosi Boga, da bi jermeni držali," odgovori Godvin in se nasloni nazaj ob Masudo. Konja sta stopala navzdol, izpčetka počasi, pozneje pa vedno hitreje, naposled hitro kot vihar. Ne da bi se samo izpotaknila sta dirjala dalje, skakajoč preko velikih skal; privrela sta na ravnic nad reko ali pravzaprav nad celih osemnajst čevljev globokim prepadom, kjer je ob vznožju tekla ona reka. Godvin je to opazil in izpreletel ga je mraz. Ali sta ta človeka blazna, da hočeta nagnati z dvojno težo obložena konja na tak skok? Ako bi se ustavila, če bi se prestopila, če bi se vjela s kopitom ali prekratko skočila, bila je vsem smrt gotova.

Pa stari Arabec, ki je sedel za Wulfom, je samo zaklical in Masuda se je samo tesneje oprijela Godvina in se mu nasmejala na uho. Konja sta slišala klic in kakor da bi ga bila razumela sta iztegnila svoja dolga vratova ter se spustila v dir preko ravni.

Dospeli so do roba prepada in Godvin je kakor v sanjah videl ozke, strme ustnice prepada, žrelo med njima in bele pene reke kakih dvajset jardov spodaj.

Zatem je čutil, kako je njegov vrli konj napel vse moči in skočil v zrak kakor ptica. Obenem — ali so bile sanje ali je v resnici začutil ženske ustnice na svojih licih, ko je letel preko onega groznega brezdna? Morda je bil le veter, ki ga je poljubil ali koder njenih vihrajocih las, ki ga je opletel po obrazu. Toda on je tedaj mislil na druge stvari, na črni, zevajoči prepad, na bližnjo smrt.

Zleteli so po zraku, bele pene so izginile, bili so na varnem. Dirjali so po hribu navzdol in ob sivcu Plamu je dirjal vranec Dim. Wulf je sedel na njegovem hrbitu, oči so se mu bulili iz glave in vpil je: "D'Arcy! D'Arcy!" Za njim pa je sedel silni Arabec brez turbana; belo krilo mu je vihralo v zraku, in kričal:

"Hitrejšje in še hitrejšje!" In konja sta drvila drzno naprej. Obronek so imeli za seboj. Bili so na ravni; ravan je ostala za njimi in bili so na polju; pustili so polje za seboj in naenkrat sta obstala Dim in Plam s povešenima glavama in hropeča na cesti. — Prva je skočila s konja Masuda.

"Dobro jezdit, romarja Peter in Janez; ta dva konja sta izvrstna! Ta ježa je bila vredna junakov, čeprav se je smrt sukala okrog nas. Sin peska, stric moj, kaj praviš?"

"Da sem že prestar za take dirke — dva na enem konju, ne da bi se moglo kaj pridobiti."

"Ne da bi se moglo kaj pridobiti?" je rekla Masuda. "O tem nisem tako prepričana!" in pogledala je Godvina. "No, prodal si konja romarjema, ki znata jezdit, in ona dva sta jih preizkusila; jaz pa sem imela malo izpremembe. Sedaj pa meni treba zopet nazaj v kuhinjo."

RAK UMORI 125,000 LJUDI V ZED. DRŽ. VSAKO LETO. — V Illinois je umrlo 1. 1921. 6091 ljudi, 1. 1925. pa 7376 za to boleznijo.

RAK — to bolezen je vsako leto več. Nekaj se more vkrčiti, da se razvaja prejrejši. Ljudje morajo biti pozorni, da se vsako leto vsaj enkrat pustijo zdravniško preiskati. Na tisoče je tujih, katerih se bolezen bele prijeme — če bi takoj šli k zdravniku, bi si ohranili življenje. Simptomi boleznii so: sruba teka, riganje in plini ter bolečina v spodnjem delu telesa. Ko pa je bolezen že razvila začne bolnik hrbtati, znanje, da mora takoj k zdravniku. Kronično napreje je večih podlega raku. Če se pojavi kri pri črevesu pri človeku nad 45 let starosti, prihaja navadno od raka.

Raki pri ženskah je velikih slučajih na maternici. Bolešine v spod. delu telesa in belo p. v katerem slučaju sobi veliko škodujejo žensk, ako se ne pustijo preiskati. Ako se pa pojavi rak na ustnah, uših ali jeziku, se ne sme čakati in bolezen zamemarjati. Rak na prsih se navadno pojavi pri ženskah nad 50 let, pa tudi večih pri 30, in 40 letih.

Jamčimo, da vsa odpravimo. So zdravile zato, kakor tudi za jetiko — AKO SE ZACNE ZDRAVITI TAKOJ IN PRAVILNO. — Ne odlašajte sehi v škodo.

DR. C. C. SINGLEY — zdravnik, 43 letno izkušnjo.
20 W. Jackson Bldg., blizu State, Chicago, Ill.
Soba 1016, elevator do 10. nadstr. — Ure: 10. a. m. do 1 p. m. in 5 p. m. do 7.30 p. m. — Nedeljah: 10 a. m. do 1 p. m.

Artistične fotografije — Najnovejši okvirji.
POSEBNO POZORNOST DAJEMO SKUPINAM.
ILLINGTON STUDIO
of PHOTOGRAPHY
J. F. Glomb, lastnik
2006 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.
Phone Canal 1807

Kopiramo in povečujemo slike, slikamo tudi na roko v črnih in belih naravnih barvah. Izdelujemo vse kar spada v to stroko. — Slike jemljemo doma in zunaj.
Prinesite filme v izdelavo — Zaloga kamer in kodakov.

Zimske suknje in obleke

zimske usnjate telovnike, zimske srajce in spodnjo obleko, kape in klobuke, in vsakovrstna obuvala se dobijo vedno po najzmernejših cenah v slovenski trgovini

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM — OBLEKAMI IN OBUVAMI.

Frank Opeka

502 — 10th STREET WAUKEGAN, ILL.

Vsem Slovencem in bratom Hrvatom se priporoča za obilni obisk!

Našim trgovcem

je dobro znana uljudna postrežba naše banke. Ugodnosti, ki jih prejeto od nas potom svojega čekovnega računa so mnogovrstne. Tudi vi ste lahko istih deležni i ako imate ULOŽEN DENAR NA ČEKOVNI RAČUN ter bi nas veselilo vam dati nadaljna pojasnila v ti zadevi. Mnoga naša društva plačujejo svoje izdatke s čeki, izdelanimi na našo banko, istotako tudi K. S.

K. Jednota, v svojo popolno zadovoljnost. Kadar potujete, vzemite na pot naše potniške čeke, katere izmenjate lahko povsod kakor navadni papirnati denar. Vendar so bolj varni kot denar, ker je vsak ček registrovan z Vašim podpisom, ako bi ga slučajno izgubili. Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000, je snak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Pierce, kasir
Joseph Dunda, pomožni kasir

KVALITETA — TOČNOST — POSTENJE

A. F. WARHANK
zanesljivi lekarnar — zalego fotografirnih potrebnih, 2158 W. 22nd Str., vogal Leavitt ceste CHICAGO, ILL.

Dr. ST. E. BONK dentist
Uradne ure: Od 10 do 12 — (3) 1 do 5 pop. in od 7 do 9 večer.
4231 Archer Ave., pol. Brighton Pl.
Tel.: Lafayette 1544.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Kojakom se pripravljamo za naravnja za prevoz — drva in prevajanje poljskva ob črni selive. Poljskva
Telefon: Roosevelt 3221.
LOUIS STRATZ
2915 W. 21st Place, Chicago, Ill.

V NAJEM

odda lepo zračno sobo (front), s hrano po \$10.00 na teden, brez hrane \$5.00. Vprašajte pri: Mrs. G. Sagadin, 2110 W. 22nd Pl., Chicago, Ill. p,s,t

Prijatelji, ali se zavedate, da so nasprotniki z vso silo na delu za svoj čuk? Kaj pa mi, bomo samo mirovali in gledali? Ne smemo, temveč na delo moramo za svoj list A. S.!

Že nad 40 LET

The Will County National Bank
OF JOLIET, ILLINOIS
Pravljana raznovrstna denarna vloga, ter poklika denar na vsi dele sveta.
Kapital in prostotank \$200,000.00
C. E. WILSON, predsednik
Imetje \$19,000,000.00

služi naša banka zanesljivo in počteno vsem, ki se njenega poslovanja poslužujejo, ker oprezno investira denar, katerega ji zaupa na tisoče vlagateljev, ki znašat mnogo milijonov dolarjev.

Kakršnegakoli bančnega poslovanja se tiče in vlaganja vaših prihrankov, vse najboljše ugodnosti dobijo pri nas, to je skozi poslovanje naše banke.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

VOGAL ZAPADNE 19. CESTE IN BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

NAJVEČJA SLAVENSKA BANKA V AMERIKI
Uradne ure: od 9. ure zjutraj do 4. popoldne, v pondeljek in sobote od 9. ure do 8. pre večer.

PISANO POLJE

Slabi papeži in papeževa nezmotljivost.

Kadar se govori ali piše o slabih papežih, si domišljajo naši verski nasprotniki in odpadniki, da nimajo boljšega orožja zoper nauk o papeževi nezmotljivosti, nego navajati znano pesem o slabih papežih. Zdi se jim, da slabi papeži jasno kot beli dan oznanjajo, da papež v resnici ni nezmotljiv in da je dotični nauk vse kaj drugega, nego v skladu z dogmanimi dejstvi in človeške izkušnje.

Kako zelo se motijo, je jasno že iz vsega, kar smo na tem mestu pred kratkim brali o pravem cerkvenem nauku glede papeštva in Cerkve sploh.

Da bo pa še bolj jasno in vsakemu razumljivo, pogledjmo še posebej nauk o papeževi nezmotljivosti v zvezi z zgodovinsko resnico o slabih papežih.

Ker najdemo vse to prav lepo in razumljivo razloženo v pridigah znanega ljubljanskega pridigarja in učnega bogoslovca dr. Opeke, hočemo slediti kar njegovim poljudnim izjavljanjem.

Slabi papeži, kolikor jih je bilo, ne dokazujejo prav čisto nič proti papeževi nezmotljivosti. V resnici noben onih papežev ni proglasil nobene verske ali npravne zmote za katoliški nauk. Kdor razume nauk o papeževi nezmotljivosti, mora vedeti, da nezmotljivost ni brezgrešnost. Papež je človek in kot tak lahko greši. Papež je pa tudi najvišji učenik resnice božje, in kot tak se ne more zmotiti. Ta nezmotljivost namreč ni v papežu, temveč zunaj njega. Nič drugega namreč ni, nego posebna pomoč Sv. Duha, ki ne bo nikoli pripustil, da bi čez papeževa usta prišla zmota.

Kadar govori papež "ex cathedra" za vso Cerkev. Morda si kdo misli, kako da Sv. Duh daje grešniku tak poseben milostni dar? Sv. Duh ne jemlje nikomur proste volje da greši, ako hoče. In ta Sv. Duh nezmotljivosti ne daje papežu, ker je morda grešnik, temveč zato, ker je učenik in vodnik cele Cerkve, čeravno je morda sam zase grešnik. Zaredi cele Cerkve mu jo naklanja, ne zavoljo njega samega.

Ali ni prav v tem čudež božje vsemogočnosti in dobrote, da Bog po enem samem človeku, četudi je dotičnik grešnik, vodi k resnici in zveličanju vse ljudi? Nekaj podobnega imamo pri vsakem mašniku. Tudi vsak mašnik je grešnik in lahko greši, celo prav zelo greši, se celo lahko čisto izpridi. In vendar ima vsak mašnik od Boga moč, izpreminjati kruh in vino v Telo in Kri našega gospoda Jezusa Kristusa, prerajati duše v sv. krstu, odvezovati jih grehov v sv. pokori. Vsak mašnik, tudi grešnik. Teh oblasti pač nima kot grešnik, temveč kot služabnik božji za ljudi in za njihovo zveličanje. Vsemogočnost božja je to, ki lahko tudi po nesvetem človeku ljudi posvečuje, in neskončna ljubezen in dobrota božja je, da to tudi resnično dela.

Sicer pa zapišimo še malo več pojasnila o tem, kaj je prav za prav papeževa nezmotljivost.

Verska resnica katoliškega nauka je, da je nezmotljiv v Cerkvi njen vrhovni poglavar, rimski papež, kadar govori z apostolske stolice, "ex cathedra", to se pravi, — kadar kot najvišji učenik in pastir odločuje za vso Cerkev v verskih in npravnih naukih.

(Dalje prih.)

V abilo

PLESNO VESELICO

ki jo priredi

Društ. sv. Ivana Krst.

ŠTEV. 13, D. S. D., CHICAGO, ILL.

dne 6. februarja 1927

V SLOV. ŠOLSKE DVORANI West 22nd & So. Lincoln Streets

Začetek ob 2. uri popol. Igra Foys-Račičev orkester.

Vstopnina 50c za osebo.

Prav uljudno vabimo na to veselico vsa Slovenska katoliška društva, kakor tudi vso drugo cenjeno Slovensko občinstvo v Chicagi in okolici. Za popolno zadovoljnost je v vsakem oziru dobro preskrbljeno.

O D B O R.

Dobro meso — Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljšo svežo, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, narajene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenosti!

MATH KREMESEC

SLOVENSKE MESAR
1912 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.